

Yttrande över remiss i ärende "Sysavkoncernens framtida inriktning och konsortialavtal", KS 2022/0672

Förslag till beslut

Renhållningsstyrelsen beslutar

att anta förvaltningens yttrande som sitt eget samt

att översända yttrandet till Kommunstyrelsen

Sammanfattning

Arbetet med hur Sysavs framtida inriktning ska se ut har pågått sedan 2019 då Sysavs styrelse presenterade en strategisk inriktning mot 2025/2030. En ägardialog genomfördes där det framkom att ägarna inte var överens. 2021 presenterades Sysavs styrelses förslag på framtida inriktning på Ägarrådet och det bildades ett framtidsråd med representanter från samtliga kommuner. Det är framtidsrådets förslag som nu skickats ut för beslut till ägarkommunerna. Ägarkommunerna föreslås från framtidsrådet att gällande konsortialavtal inte bör sägas upp och att nuvarande konsortialavtal förlängs.

Ägarna föreslås också ta ett beslut att Sysav ska ta en inriktning som en *"Offensiv regional resurshanteringskoncern som skapar största möjliga regionala miljö- och samhällsnytta och även stärker den lokala energiproduktionen"*.

Renhållningsverket föreslår att det bör klargöras vilken ställning detta beslut får.

Renhållningsverket anser att det oerhört viktigt att Sysav även i framtiden tar ett helhetsansvar för samtliga avfallsflöden som uppstår i Lunds kommun oavsett om de har ett ekonomiskt värde eller ej. Därför ser Renhållningsstyrelsen positivt på skrivningen i punkt 2 att Sysav tar ett tydligt helhetsansvar för såväl attraktiva

2022-11-03

Diarienummer

RH 2022/0205

som mindre attraktiva resursflöden från såväl kommuner som industri

Renhållningsverket ställer sig mer tveksam till skrivningen att realisera elproduktion ur andra energikällor. Det viktiga för Renhållningsstyrelsen är kärnuppdraget att ta hand om Lundabornas avfall.

Renhållningsverket föreslår Renhållningsstyrelsen att besluta att anta förvaltningens yttrande som sitt eget

Underlag för beslutet

- Renhållningsverkets tjänsteskrivelse 2022-11-03 Yttrande över remiss i ärende "Sysavkoncernens framtida inriktning och konsortialavtal", KS 2022/0672
- Följebrev
- Underlag till Sysavs ägarkommuner om förslag till framtida inriktning
- Bilaga 1 Förslag till framtida inriktning

Ärendet

Bakgrund

Ägarna styr Sysav genom tre olika styrdokument, Konsortialavtalet från 2000, Bolagsordningen från 2010 och Ägardirektivet från 2010. Nuvarande konsortialavtal upphör att gälla den 31 december 2025 men förlängs 5 år i sänder om det inte sägs upp av någon av delägarna senast två år före avtalstidens slut.

Arbetet med hur Sysavs framtida inriktning ska se ut har pågått sedan 2019 då Sysavs styrelse la fast en justerad affärsidé, en strategisk inriktning mot 2025/2030 och följande vision; "*bidra till att skapa världens mest hållbara region, för denna och kommande generationer*". En ägardialog genomfördes där det framkom att ägarna inte var helt överens gällande, energiåtervinning, behandling av utländskt avfall, investeringar i nya resurshanteringsanläggningar, närvaro och roll på konkurrensutsatta marknaden. Som svar på detta utsågs en arbetsgrupp för att ta fram olika framtidsscenarier. 2021 presenterades Sysavs styrelses förslag på framtida inriktning på Ägarrådet och det bildades ett framtidsråd med representanter från samtliga kommuner. Förslaget som skickats ut för beslut i respektive ägarkommun är framtidsrådets förslag och förslaget har tagits i koncensus i framtidsrådet.

2022-11-03

Diarienummer

RH 2022/0205

Respektive ägarkommun i Sysav föreslås besluta:

att Framtidens Sysav är en offensiv regional resurshanteringskoncern som erbjuder kommuner, industrier och verksamheter resurshanteringslösningar och samarbeten som skapar största möjliga regionala miljö- och samhällsnytta.

att Sysav tar tydligt helhetsansvar för såväl attraktiva som mindre attraktiva resursflöden från såväl kommuner som industri och verksamheter. Sysav visar vägen och styr proaktivt mot ökad cirkularitet i samhället, i egen verksamhet och i samverkan med andra aktörer/samarbetspartners. Fortsatta satsningar på ökad materialåtervinning och återbruk är en naturlig del liksom energiåtervinning av de resurser som ej kan, bör eller får materialåtervinnas respektive säker deponi av de resurser som ej ska återvinnas.

att Med den regionala infrastruktur som bolaget har utvecklat har Sysav också möjligheten att bidra till ett bättre klimatavtryck i Europa genom omhändertagande av utsorterade brännbara avfallsrester i högeffektiv modern energiåtervinning, vilken också kan möjliggöra en ökad lokal elproduktion.

Kommunstyrelsen har skickat detta förslag på remiss till Renhållningsstyrelsen att besvaras senast den 2022-11-29

2022-11-03

Diarienummer

RH 2022/0205

Föredragning

Ägarkommunerna föreslås från framtidsrådet att gällande konsortialavtal inte bör sägas upp och att nuvarande konsortialavtal förlängs på 5 år tom den 1 januari 2026.

Ägarna föreslås också ta ett beslut att Sysav ska ta en inriktning som en *"Offensiv regional resurshanteringskoncern som skapar största möjliga regionala miljö- och samhällsnytta och även stärker den lokala energiproduktionen"*.

Detta beslut ska komplettera de tre styrande dokumenten. Det är fortfarande de tre styrande dokumenten som gäller då ingenting i dessa ändras.

Renhållningsverket föreslår att det bör klargöras vilken ställning detta beslut får.

Genom konsortialavtalet förbinder sig Lunds kommun och därmed Renhållningsverket att lämna allt avfall som kan tas emot i *bolagets anläggningar och som kommunerna har ansvar för enligt lagstiftningen, dels sådant avfall som delägarkommunerna gemensamt beslutat att omhänderta. Undantag görs för sådant avfall om vilket delägare och bolaget gemensamt överenskommet att det kan omhändertas och återvinnas/behandlas i respektive delägarkommun.*

Detta ger Lunds kommun en skyldighet att lämna allt material till Sysav om vi inte kommer överens om annat men innebär också en trygghet att Sysav alltid tar ansvar för att behandla alla avfallslag.

Renhållningsverket anser att det oerhört viktigt att försäkra sig om att Sysav även i framtiden tar ett helhetsansvar för samtliga avfallsflöden som uppstår i Lunds kommun oavsett om de har ett ekonomiskt värde eller ej. För att på så sätt Lunds kommun ska kunna ta sitt lagstiftade kommunala ansvar för avfall. Därför ser Renhållningsstyrelsen positivt på skrivningen i punkt 2 att Sysav tar ett tydligt helhetsansvar för såväl attraktiva som mindre attraktiva resursflöden från såväl kommuner som industri.

Renhållningsverket anser att det är positivt att det tydligt framgår att Sysav ska arbeta proaktivt mot ökad cirkularitet i samhället och fortsätta med satsningar på återbruk, då detta ligger i linje med Lunds Kommuns avfallsplan och är en förutsättning för att nå målen i densamma.

Renhållningsverket anser även att det är positivt att det tydligt står att Sysav ska arbeta aktivt för en klimatpositiv energiåtervinning 2030.

2022-11-03

Diarienummer

RH 2022/0205

Renhållningsverket ställer sig mer tveksam till skrivningen att om möjligt öka elproduktionen i befintliga energiåtervinningsanläggningar samt också vara berett att i samarbete med ägarkommunerna realisera elproduktion ur andra energikällor som kan bidra till att stärka elbalansen i ägarkommunernas region.

För Renhållningsverket är Sysavs kärnuppdrag att ta hand om avfall. Att producera el och värme är något som uppstår pga. behandlingen av avfall. Det är viktigt att det förblir så för att kunna säkerställa Sysavs trovärdighet som avfallsbehandlare. Att det aldrig ska kunna ifrågasättas att beslut kring behandling av avfall alltid tas enligt avfallstrappan.

Renhållningsverket vill också poängtera vikten av att Teckalkriterierna följs.

Renhållningsverket föreslår Renhållningsstyrelsen att besluta att anta förvaltningens yttrande som sitt eget

Beredning

Ärendet har beretts av tjänstepersoner på Lunds Renhållningsverk.

Barnets bästa

En barnkonsekvensanalys har inte bedömts relevant i ärendet.

Ekonomiska konsekvenser

I scenarioanalysen går att utläsa att detta förslag är bedömt stärka koncernens ekonomiska läge. Det är dock svårt utifrån underlaget att se vilka ekonomiska konsekvenser detta beslut skulle kunna få gällande behandlingspriser, vilket är på det sätt som Renhållningsstyrelsen påverkas.

Cecilia Holmblad
Renhållningsdirektör

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Kommunstyrelsen